

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Tentatione homines doctiores meliores fieri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

eo auferret; quin & ut liberos charissimos, & ipsam adeò auferret sanitatem. Sed quid inde consecutus est satan? nihil, nisi ut Iob victor eius, in exemplum patientiae, toti Mundo inclareset; perspicueque appareret, etiam omnibus solatijs sublatis, ab eo Deum, non propter beneficia tantum, sed in ipsis etiam tribulationibus amatum fuisse. Author est Valer. Maximus, Epaminondam Ducem Thebanum, fortissime in bello dimicantem, lethaliter læsum, morientem rogauisse: *An suus clypeus effet saluum & hostes casi?* Cum illum saluum, & hostes casos audisset, aiebat: *Nunc finis vita mea: sed melius & altius initium aduenit: nunc Epaminondas nascitur, quia sic moritur.* Ergo homines strenui, pro laude & gloria humana ita certant; & nos pro gloria æterna præclium detrectemus? *Si tantum terrena gloria licet, de corporio, & animi vigore,* ait Tertullianus ad Martyres, cap. 4. ut gladium, ignem, crucem, bestias, tormenta contemnant, sub præmio laudis humanae, possum dicere: *Modica sunt iste passiones ad consecutionem gloria caelestis.* Tanti vitrum, quanti verum margaritum? *Quis ergo non libentissime tantum pro vero habeat erogare, quantum aly pro falso?*

- VII. 5. Tentatio hominem erudit. Nec iam illud urgebo dicendum, *Quod noset, docet.* Illud inculco: *Qui non est tentatus, quid scit?* Nec sit homo compati, qui nescit pati. Qui numquam fuit tentatus, quo modo tentatis succurret? Omnia nouerat Christus, experimentaliter tamen scientia voluit ipse tentationes experiri, ut ex ijs quoque sciret, *eis, qui tentantur, auxiliari.* Vnde Hebr. 4. 15. impensis credere possumus, ipsum compati infirmitatibus nostris, Vide & Hebr. ex ijs, quæ ipse passus est. Qui agrotauit, meminit, quæ medicinæ, 2. v. 18. & aut à quo medico sit sanitati restitutus. Eundem ergo & alijs hist. Lausiae. medicum medicinamque suadet. Sic bene consultit, qui bonis consilijs se ipsum adiutum recordatur. Certè, ut pueri ad matrem configiunt, cum aduersi illis aliquid contingit; ita qui tentatur, & suam agnoscit imbelliam, tantoque inde humilior euadit, & videt quantopere diuina manu indigeat, ad quam sibi censem recurrendum. An non rectè ergo Deus suos tentat, ut erudit? terit, ut poliat? ducit in campum, ut doceat manus nostras ad prælium? & dicat tentatis ad se confugientibus anima Non
- Ecli. 34. 9. Psal. 17. 35.

Non ignara mali misericors succurrere disco?

Virgil. Ilb. 2.
Æneid.

6. Quid, quod nulla ferè virtus heroicus actus, nisi inter tentationes, manifestat? Quanta castitatis laude celebrantur Ioseph, & Susanna? ille à Putipharis vxore, ista à senibus & judicis primis tentata fuit: vicit vterque temptationem, & splendidè triumphauit. Eapropter etiam Catharinæ Senensis dixit Christus, si quis ab se perat castitatem, aliamue virtutem, permettere se, vt grauiter contra virtutem illam tentetur; temptationem enim incitare ad orandum, ad jeiuandum, ad corpus cilicijs & flagellis castigandum, & alia remedia exquirenda; itemq; ad actus exercendos, quibus virtus illa celerius perfectiusque stabilitur. Ita maior fiducia è maioribus elucet periculis, profundior humilitas in contemptu grauiore, summa fortitudo in summis malis exercetur. Vides quid pro sint temptationes? Refert Plutarchus, apud Lacedæmones, deos deasque omnes hastatos fangi solitos, tamquam ne illi quidem orium agant, sed inter bellica studia certaminaque exerceantur: *Militia est vita hominis super terram.* In hac militia pulcherrimum est, Imperatorem stantem mori, militem autem militantem & præliantem.

Plutarch. in
Apophtheg-
matis Laco-
dæmoniæ.
Iob. 7. 1.

7. Inter flumina semper commota, & pigras paludes illud est discriminem, quod flumina semper sint puriora, paludes autem aquis stagnantibus putrescant. Idem differimen est, inter eos, qui temptationibus agitantur: excitantur enim ad feruorem animi atq; alacritatem; & eos, qui malacia quadam obtorpescent. Siquidem è tranquillitate securitas, è securitate negligentia, & socordia, ex his exitium pullulat. Docuit idem & prima Ecclesiæ ætas, & nostrum hoc bellis factum sæculum. Semper enim cùm pax fuit, pietas iatepuit, vitia exæstuârunt; at persecutione aut temptatione insurgente, homines ad spiritualia arma confugerunt, instituerunt crebriores compunctiones, vt olim in Be- thulia factum; aliaque opera pietatis. 8. Cùm justi temptationibus tamquam aurum in igne probeantur, purificantur itidem, vt aurum, & seoriam deponunt vitiorum. Abstergitur fuligo & maculae, mollescunt, instar liquefacti auri, incalescunt, immò ignescunt charitate; & quasi *holocausti hostia* Deo offeruntur. Ob has similesque causas Sancti temptationes, tamquam Dei amantis

VIII.

Judith. 8. 33.

Sapi. 3. 5.

Eccc 2

argu-